

Mühendislik Meslek Kanunu ve Mühendislere Hususi Pasaport Hakkı*

Oğuz YILMAZ - *Elektrik Elektronik Mühendisi*

oguzyilmaz@gmail.com

Cumhuriyetin ilk yüzyılında ülkemizin muasır medeniyet seviyesine erişmesinde mühendislerin katkıları çok büyüktü. Ülkemizin baştan sona yeniden inşasını ilk yüzyılın mühendisleri yapmıştı. İkinci Yüzyıl'da da mühendislerin geleceğe dönük katkıları, ülkemizin ekonomik ve teknolojik gelişiminde en önemli faktörlerden biri olarak görülmelidir. Bu noktadan bakıldığında, mühendislik mesleğinin itibarını ve çalışma koşullarını daha iyi bir seviyeye taşımanın gerektiği bir dönemdeyiz. Bugün mühendislerin karşı karşıya olduğu ekonomik dengesizlikler ve özlük haklarındaki eksiklikler ise ülkemizin kalkınma hedefleriyle tezat oluşturmaktadır.

Türk Mühendisler Derneği'nin düzenlemiş olduğu Türkiye Yüzyılında Mühendisler Çalıştayı'nın Sonuç Bildirgesi'nde de vurgulandığı gibi, Türkiye'nin sürdürülebilir bir sanayi devrimi sürecini yürütmesi kadar bundan da önemli olabilecek yeni sanayi devrimlerinde öncü olması, ancak mühendislerin teknik bilgi birikimi ve yaratıcı çözümler üretmesiyle mümkündür. Ülkemizde AR-GE faaliyetlerinin artırılması ve mühendislerin yenilikçi teknolojilerle desteklenmesi, sanayi ve ekonomi alanında önemli sıçramalar yapmamızı sağlayacaktır. Ancak, mühendislik mesleğinde özel sektör ve kamu dengesinin olmadığı bir ortamda, bu tür atılımların gerçekleştirilmesi oldukça zordur. Hatta kamunun içinde benzer işi yaptığı halde farklı sözleşme şartlarında çalışan ve olağanüstü farklı özlük hakkı alan mühendisler de vardır.

Kamudaki mühendislerin, maaş ve özlük hakları bakımından geride kaldıkları bir gerçek. 25 yıl hizmet vermiş bir mühendisin maaşı ile aynı süre çalışmış bir hakim arasındaki neredeyse %100 fark, meslekler arası dengenin ne kadar bozulduğunu açıkça ortaya koymaktadır. Bu dengesizlik sadece bireylerin değil, ülkemizin gelişimini de tehdit eder niteliktedir. Zira, kamuda mühendislik tercihi yetkinlikle ters orantılı olmaya başlamıştır. Halbuki

kamu mühendisliğinin yetkinliği, bugünün öncü ülkelerinin teknolojileri ile önde olduğunu düşündüğümüzde çok önemlidir.

Diğer yandan avukatlar gibi meslekte 15 yılı aşmış meslek mensuplarına hususi pasaport hakkı verilirken mühendislerde bu hakkın olmaması da gayet rencide edici olmaktadır. Avukatların yurtdışı seyahatlerinin mahiyeti daha çok turistik ve bu döviz kaybı anlamına gelir. Benzer kıdemdeki mühendisler açısından bakıldığında ise yurtdışı seyahatlerinin önemli kısmı işle ilgili ve döviz kazandırıcı olacaktır. Aile hayatını da kurmuş ve yurtdışına göçmesi beklenmeyecek 15 yıl gibi uzun bir kıdemdeki mühendislerin de hususi pasaport almaları haklarıdır.

Bunun yanı sıra, Mühendislik Meslek Kanunu'nun çıkartılması, mesleğin toplumsal statüsünü güçlendirecek ve mühendislerin hak ettiği değeri görmelerini sağlayacaktır. Bu şekilde bir kanunla, mühendislerin mesleğe alınması, kariyer planlaması/basamakları, görevde yükselme, görev ve sorumluluklar, iş tanımlamaları, mali hakları,

mesleğe yönelik özel düzenlemeler, güvenceler ve benzeri hususlar tanımlanabilecektir.

Mühendislik, sadece bugünü değil, yarını inşa eden bir meslek olarak, Türkiye'nin ikinci yüzyılında daha da önem kazanmalıdır. Türkiye'nin geleceği, bilimsel üretimle, teknolojiyle ve mühendislik aklıyla şekillenecektir. Ekonomik öncülük, teknolojik öncülük ile şekillenmektedir. Bakınız; okyanus aşan gemi teknolojisiyle sömürgeleşme, sanayi devrimi, çip devrimi, internet devrimi ve şimdi de yapay zeka devrimi.

Mühendislerimizin hak ettikleri stratejik değeri ve desteği görmesiyle, nitelikli mühendislerin kamuda daha da fazla yer almasıyla, özel sektördeki mühendislerin itibarlarının artırılmasıyla ülkemizin beklenen sıçramayı yapması daha da kolaylaşacaktır.

* 16 Eylül 2024 tarihinde turkgun.com sitesinde yayınlanmıştır.